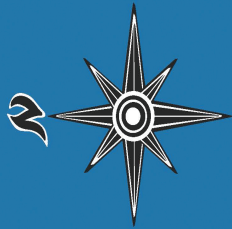

LUKÁŠ ZELEŇAK

Nesmrtelný kráľ

TRETÍ DIEL SÉRIE

KNIEŽATÁ SOTHORU

EPSIA

AMLAS

SOTHOR

ATHOR

UBRAR

Legenda

1. Juvenhond
2. Mlenhond
3. Chondow Mlen
4. Perak
5. Brood
6. Ghagelod
7. Medede Mlen

LUKÁŠ ZELEŇAK

Nesmrteľný kráľ

TRETÍ DIEL SÉRIE

KNIEŽATÁ SOTHORU

enribook

Copyright © Lukáš Zeleňak 2025
Cover © Shutterstock
Illustrations © Erik Kropuch
Cover design © Erika Jarkovská
Cover layout © Martin Žiak
Slovak edition © Enribook 2025

ISBN 978-80-69110-34-2

Prolog

Od úzkeho, kameňmi dláždeného chodníka, vedúceho k citadele nad Ylenhonou, sa ozýval klapot konských kopýt.

„Sigvar!“ pokrikovali po sebe strážne na hradbách.
„Sigvar sa vracia!“

„Nieže ho necháte čakať pred bránou!“ zahulákal ich veliteľ.

Hrdzavé pány nespokojne kvílili, pokým sa krídla hradnej brány otvárali.

Podchodom bránovej veže precválala skupina dvadsiatich jazdcov. Na pleciach ich ťažila šupinová zbroj, z pošiev na opaskoch im viseli dlhé meče a dýky. Ich plášte hyzdili škvrny od morskej soli. Bojovníkom sa na tvárach nezračili žiadne emócie. Do jedného to boli tvrdí chlapi, bolo to vidieť na prvý pohľad.

Jazdec na čele skupiny si zložil prilbu s maskou démona a zoskočil zo sedla ako prvý. Blato na nádvorí mu pofrkalo čizmy, rovnako fľakaté ako bol jeho plášť.

Garda nasledovala vodcov príklad.

„Môj pane,“ oslovil ho veliteľ hradnej posádky. „Náš kráľ ťa očakáva v hodovnej sieni.“

„V akom stave je môj brat?“ opýtal sa oslovený.

Veliteľ sa ošil. „Kráľ čakal na tvoj príchod od skorého rána, pane. A je takmer poludnie...“

Kráľovič cháľavo prikývol. „Nuž, nezdržujme sa na nádvorí. Chcem sa s ním stretnúť, kým je šanca, že si náš rozhovor zapamätá.“

Po týchto slovách sa otočil k svojej garde.

„Do siene pôjdem sám,“ oznámil bojovníkom. „Viete, čo máte robiť.“

Prikývli. Ich pohľady ešte viac potemneli, pripomínali svorku vlkov pripravenú na lov.

„... posraný sopľiak,“ šomral muž za vrchstolom. V ruke držal poloprázdny roh na pitie. „Ani nie dvadsaťročný holobriadok a poslal ma domov so stiahnutým chvostom. Ako také šteňa!“

Za triezva sa s kráľom dalo rozprávať o čomkoľvek. Pod vplyvom pijatiky však nevravel o ničom, len o dávnej prehre, pričom opitý býval častejšie než triezvy. Rád pil už od rána.

Hoci prežil vojnu, domov sa nikdy nevrátil. Jeho vôľa padla spolu s výkvetom athorskej pechoty pred bránami Javenhony.

„Prešlo už pätnásť rokov, brat môj,“ zaznelo od dverí. „Mal si dosť času, aby si to hodil za hlavu.“

„Sigvar!“ zvolal Siegfried, kráľ Athoru, s opileckým nadšením. „Už som sa bál, že sa ti niečo stalo.“

„More je vrtkáva milenka,“ uškrnul sa kráľovič a vykročil k hlavnému stolu. „Ak si dorazil do cieľa v bezpečí, nezáleží na tom, či si tak urobil o hodinu skôr alebo neskôr.“

„Keby len more... kurvy...“ zamrmľal kráľ nesúvislo, priložil si nádobu k perám, zaklonil hlavu a otočil roh hore dnom. Pivo, ktoré mu tieklo z kútikov úst, vsiakalo

do strapatej brady a tuniky pod ňou.

Sigvar prikročil k stolu a ostal stáť naproti kráľovi. Podobali sa ako vajce vajcu, no zároveň nemohli byť odlišnejší. „Koľko dnes veličenstvo vypilo?“

„Čo ťa do toho?“ odvrkol mu Siegfried.

„Chcem vedieť, či má zmysel ti niečo vysvetľovať alebo mám prejsť rovno k veci.“

„Vrav,“ mávol rukou kráľ. „Už dnes viem, že zajtra mi bude príliš zle na to, aby som sa vyterigal z postele.“

Kráľovič si prešiel dlaňou po tvári. Snažil sa zakryť znechutenie z toho, kým sa jeho brat stal. Rozhodol sa prejsť k veci.

„Legendy neklamali. Ďaleko na severe, za hranicou nášho sveta, leží ostrov a na ňom poklad, akému niet páru.“

„Ukáž mi ho,“ vyhrkol Siegfried nedočkavo.

„Nepriniesol som ho so sebou,“ pokrútil hlavou Sigvar.

„Stojíš pred svojím kráľom s prázdnyimi rukami?“

Kráľovič sa neudržel a vrhol po bratovi pohŕdavý pohľad. Zlomený kráľ zlomeného kráľovstva, pomyslel si.

Mnohí athorskí králi neboli schopní dobyť Sothor a pripojiť ho späť k Athoru. Kráľ Styrgurd bol prvý, komu sa podarilo získať aspoň jeho polovicu, pričom druhá pripadla Ubraru za účasť vo vojne. Jeho syn Siegfried si však nielenže nedokázal toto územie udržať, ale prišiel aj o Západnú marku, grófstvo Amlas a Fagaras, odkiaľ pochádzala väčšina bohatstva Athoru od čias, čo sa Južný Athor premenoval na Sothor a jeho úrodné polia sa odtrhli od zvyšku kráľovstva.

Za posledných sto rokov Sothor neuštedril Athoru zdravujúcejší úder a vina zaň padla na Siegfriedovu hlavu. Aj keby nebol súhlasil s mierom, ktorý mu bránil

znova napadnúť južného suseda, Athor bol príliš chudobný, aby si mohol dovoliť ďalšiu prehru, preto novú vojnu neriskoval. Siegfried nechával Sothorčanov pokračovať riekou Inu a podnikať nájazdy na jeho územia. Bolo len otázkou času, kedy knieža podnikne skutočnú výpravu a odkrojí si z Athoru ďalší kus. Z mocného kráľovstva sa stala chudobná oklieštená zem, ktorej zvyšky si nikto nepodmanil len preto, lebo to nikomu za to nestálo. Nebolo už čo dobýjať, iba ak kamenistú pôdu a zalesnené kopce.

Siegfried veril, že nemal na výber, len sa so súčasným stavom zmieriť. A keďže práve to nedokázal, pil namiesto toho, aby vládol.

Sigvar však bol umiesený z iného cesta. On mal vždy na výber.

„Poklad ostal tam, kde som ho našiel,“ odvetil bratovi. „Je tam vo väčšom bezpečí, než keby som ho zavrel v najhlbšej kobke tohto hradu. Nepotrebujem ho mať pri sebe, aby som čerpal jeho moc.“

„Akú moc?“ zachmúril sa kráľ. „O čom to hovoríš?“

Sigvar vytiahol z pošvy na opasku lovecký nôž a prešiel si ním po predlaktí. Rezná rana sa zacelila skôr, než z nej stihla vytečť jediná kvapka krvi. Dokonca po nej neostala ani jazva.

„Čo za kliatbu si sem spoza mora priniesol?“ zhrozil sa Siegfried.

„Kliatbu?“ zasmial sa kráľovič. „Toto že má byť prekliatie? Budem žiť roky, storočia!“

V tej chvíli do siene vtrhli bojovníci. V rukách zvierali obnažené meče. Z ich hrotov kvapkala krv.

„Pane!“ zvolal jeden z nich. „Kráľovský hrad je tvoj a s ním aj celá Ylenhona!“

Siegfried sa pokúsil vstať z kráľovského stolca, pričom rozliat, čo nestihol vypiť. Skôr, než sa mu to podarilo, Sigvar kopol do tabule medzi nimi.

Stôl vrazil kráľovi do brucha a zrazil ho na zem.

Zradný princ prikročil k bratovi, chytil ho za golier a jednou rukou ho zdvihol do vzduchu, akoby v dlani stískal len handrovú bábiku, nie urasteného chlapa.

„Prečo?“ zachrčal Siegfried.

„Túto zem príliš dlho kvárila tvoja nečinnosť,“ zasýchal Sigvar. „Aký kráľ, také kráľovstvo. Vďaka mne sa Athor stane nesmrteľným.“

Na to trhol zápästím. Čosi zachrapčalo a kráľ ocha-bol. Hlava mu voľne ovisla na zlomenom krku.

Sigvar znechutene odhodil bratovo telo bokom.

„Prezrite zvyšok hradu!“ prikázal svojim mužom. „Nájdite mojich synovcov a zbavte sa ich!“

Bojovníci sa ponáhľali splniť strašný rozkaz. Sigvar zdvihol prevrhnutý stôl.

„Služobníctvo!“ skríkol. „Chcem plný stôl a plný džbán!“

Nový kráľ Athoru sa usadil na kráľovský stolec a prehodil si nohu cez jednu z opierok. Sluhovia začali v tichosti nosiť na stôl misy s jedlom a nádoby s vínom. Ich bývalý pán sa sklenenými očami díval na to, ako prekračujú jeho mŕtvolu.

Nenamietal.

Sigvar sa naňho usmial a posmešne pozdvihol čašu na jeho zdravie. Vzápätí do seba hodil jej obsah.

KAPITOLA PRVÁ

Čierny lev

Nebojácný bohatier urobil úkrok bokom a zároveň horizontálne švihol mečom. Z brucha nepriateľa sa vyvalili vnútornosti. Hrdina pretancoval okolo neho a sekol ho zozadu do krku. Odseknutá hlava sa skotúlala na zem. Bezhlavý nepriateľ však naďalej nepohnute stál.

Očividne odmietal zomrieť.

Knieža sledovalo to krvavé divadlo zo schodov paláca a mimovoľne prikyvovalo hlavou. Jeho syn Spytihnev ďalej útočil na bezhlavého cvičného panáka, až z neho lietala slama. Aj napriek tomu, že do dospelosti mu chýbalo zopár rokov, v rukách držal skutočný široký severský meč, hoci menší, než bolo obvyklé, ukutý primerane k jeho výške a váhe. Pri cvičných súbojoch sa však kňazic musel uspokojiť s drevenou atrapou, proti čomu rád a často protestoval.

Ocelový meč pri cvičení osamote bol ústupok zo strany jeho otca.

„Raz mu ten brit spadne na nohu a strhne sa krik.“

Knieža Vladislav sa obzrel. Nevšimol si, že chlapca nesleduje sám.

„Mýliš sa, Lukrécia,“ oponoval. „Neriskoval by, že mu ho zabavím. Radšej by sa tváril, že k ničomu nedošlo. Prezradilo by ho až krívanie.“

„Je príliš divoký, hoci nemá ani pätnásť. Čo si počneme, až dovŕši dvadsať?“

„Budeme ho krotiť.“

Kňažná sa tým nedala upokojiť. „Bude sa púšťať do nebezpečenstva bez ohľadu na vlastný život,“ predvídala. „Počula som o bojovníkoch, ktorí sa vrhajú do najzúrivejšej bojovej vravy bez štítu, bez brnenia, len s holou hrudou a sekerou v rukách. Vraví sa, že majú dušu medveďa. Bojím sa, aby taký nebol aj náš Spyti-hnev.“

Knieža pokrútilo hlavou. „Má dušu leva, rovnako ako ja a všetky kniežatá Sothoru predou mnou. Niet sa čo čudovať, že je dravý. Nevládal by vládnuť, ak by taký nebol. Čo sa ľahkovážnosti zoči-voči smrti týka, nemusíš sa báť. Dostanem to z neho.“

„U takých, ako je on, bitkou nič nevyriešiš. A obzvlášť v jeho veku.“

„Nemienim ho prehnúť cez koleno, pretože má chuť bojovať,“ namietol Vladislav. „Aj keby na to nebol už príliš starý, vychoval by som z neho zbabelca. Ako by viedol kniežaciu družinu, až sa pominiem?“ Začal vy-
ratúvať na prstoch: „Nebude sa brániť štítom? Udriem ho po nechránenom mieste. Nedá si prilbu? Dostane cvičným mečom po hlave. Chcel by ísť do boja s holou hrudou? Až mu na chrbte navrie opuchlina od poriadneho výpadu, podobný nezmysel ho rýchlo prejde.“

„Takže to z neho chceš predsa len vybiť,“ skonštatovala kňažná.

„Dám mu možnosť poučiť sa z vlastných chýb bez toho, aby som ho ukrátil o radosť z boja.“

Lukrécia mu na to nemala čo povedať. Obaja ďalej sledovali syna, ako odvážne zápasí s nepriateľom, ktorý odmietal padnúť.

„Lev s čiernou hrivou,“ zasmial sa Vladislav. „Kto to kedy videl...“

„Vedel si, do čoho ideš,“ usmiala sa kňazná a strčila si za ucho prameň po pás dlhých vlasov, rovnako čiernych, aké zdobili hlavu kňazicovi.

„Môj otec by neveril, že je to jeho vnuk,“ pokrútilo hlavou knieža. „Mal zlaté vlasy a modré oči.“

„Aj ty si zlatovlasý, ale oči máš tmavé,“ poznamenala kňazná. „A tvoj syn je tmavooký s havraními vlasmi. Tak to vo svete chodí. Sothorské kniežatá sa mali držať zlatovlasých princezien, nie tmavookých dedičaniek a cudziniek s bronzovou pokožkou, ak im tak veľmi záležalo na farbe hrív ich levíčat.“

„Len keby s tými princeznami nebola taká nu-da,“ povzdychol si Vladislav.

Lukrécia sa vyzývavo usmiala, podišla k nemu a prešla mu prstami po hrudi. Nahla sa, chcela mu čosi pošepkať do ucha, ale vyrušilo ju volanie: „Otče! Bojuj so mnou!“

„Nestačilo ti, že si zabil jedného nepriateľa?“ Vladislav ukázal prstom na zničenú figurínu. Mládenec s havraními vlasmi a bronzovou pokožkou sa zachmúril.

„Nezabil som ho, pretože sa zabiť nedá,“ zahundral. „Stále stojí, bez ohľadu na to, koľkokrát doňho za-tnem.“

Knieža zišlo zo schodov, prikročilo k figuríne a koplo do drevenej tyče, na ktorej bola upevnená. Kôl sa uvoľnil a panák spadol na zem.

„Nezaháňal si sa po tých správnych miestach,“ zasmielo sa a pohľadom vyhľadalo paholka od stajní, ktorý sa taktiež díval na počínanie kňazica. Keď sa im stretli oči, knieža prikývlo.

Kým paholok šiel vykonať bezslovný rozkaz, Vladislav si za krkom zviazal do polovice chrbta dlhé vlasy, rozopol bronzové zapínanie plášťa z vekom vyplnutej vlčej kožušiny a prevesil ho cez zábradlie schodiska. Než vykročil synovi naproti, letmo pobožkal kňaznú.

„To železo nebudeš potrebovať,“ povedal mu a vzal si dva nespočetnými údermi otlčené drevené meče, ktoré priniesol paholok.

„Na cvičné meče som pristarý,“ odsekol Spytihnev.

„Uzavríme dohodu,“ navrhlo knieža. „Dnes budeme bojovať drevenými mečmi. Ak ma zasiahneš, od zajtra začneš cvičiť výlučne s oceľou.“

„Nemusím vyhrať?“ opýtal sa kňazic podozrievavo.

„Stačí, ak ma zasiahneš,“ prikývlo knieža. „Istý čas som si ja sám myslel, že nepotrebujem cvičiť s drevenými mečmi. Môj družiník Jaromír ma rýchlo presvedčil o opaku.“

„Jaromír?“ Mládenec sa zamračil, akoby sa snažil vybaviť si k menu tvár. „V tvojej družine nejazdí žiaden Jaromír.“

„Raz ti o ňom porozprávam,“ ubezpečilo chlapca knieža a hodilo jeden z drevených mečov do blata na nádvorí. „Teraz však nie je čas na reči. Chop sa zbrane!“

Kňazic sa zohol pre meč. Než sa však dotkol rukoväte, knieža ho vlastným mečom kleplo po ruke. Spytihnev stiahol ruku, akoby ho uštipol had.

„Skús to znova,“ povzbudil ho Vladislav. Meč držal voľne, hrotom obráteným k zemi.

Mládenec sa znova zohol k zbrani, oči pritom nespúšťal zo súpera. Uchopil rukoväť a zaútočil mečom držiak ho vysoko nad hlavou.

Vladislav sa uhol a švihol ho cez chrbát, až to pleslo.
„Skús to znova.“

Kňazic nahnevane zasyčal, ale nevzdával sa. Držiak rukoväť meča obojručne, namieril jeho hrot na otcovu hrud' a začal ho obchádzať.

Vladislavovi neušlo, že si dáva pozor na to, ako dostupuje. Bol na syna hrdý, ale neukázal to navonok. Kňazic robil svojmu menu česť, bol vznetlivý. Azda až príliš. Knieža nechcelo, aby navyše spyšnel, mal sa ešte čo učiť.

Náhle Spytihnev uskočil bokom, pravou nohou vykročil vpred a napriahol sa v snahe prebodnúť súpera. Do úderu vložil priveľa energie, hybná sila ho hnala ďalej aj potom, čo sa knieža výpadu uhlo. Nestihol stiahnuť ruku včas. Vladislav ho capol po chrbte dlane, až mu meč vypadol z ruky.

Spytihnev sa chytil za zasiahnuté miesto a sklonil hlavu. Tvár mu zakryli havranie kadere. Nedal najavo bolesť, iba čo sa mu po lícach skotúlalo niekoľko sĺz.

Knieža nevedelo, či kňazic plače od bolesti, hanby, sklamania alebo z akejsi kombinácie toho všetkého. Pristúpilo k nemu a jednou rukou ho zozadu objalo.

„Príde deň, keď sa všetci budú báť hnevu Čierneho leva zo Sothoru,“ chlácholiac ho predpovedal Vladislav. „Ten deň nadíde skôr, než si myslíš, syn môj, rozhodne skôr, než by sa ti páčilo. Zatiaľ ale budeš cvičiť s dreveným mečom.“

„Boli časy, keď by sme sa pri jeho výcviku striedali,“ poznamenala Lukrécia. Sporo odetá sedela na kraji postele a česala si vlasy. Umne ušité šaty do istej miery skrývali jej rastúce brucho. Len čo si ich však zobliekla, tehotenstvo bilo do očí. Vypuklina brucha ostro kontrastovala s vypracovanými svalmi.

„Ubehlo len pár mesiacov, čo som držala meč v ruke, ale pripadá mi to ako roky,“ vzdychla si.

Vladislav, s rukami zloženými pod hlavou, zaberal druhú stranu lôžka. Bezúčelne hľadel medzi stropné trámy, akoby ich počítal. Čierne oči, zdanlivo bez zreničiek, sa mu unavene zatvárali, slová kňaznej ho však vytrhli z driemot.

„Tie časy znova nadídu,“ ubezpečil ju bez toho, aby odvrátil pohľad od stropného trámu. „Teraz máš iné starosti. Chlapca vycvičím aj sám, ale ďalšie dieťa si nedonosím.“

„Len aby som ho donosila ja.“

„Počkaj,“ zarazený sa rýchlo posadil. „Očakávaš problémy?“

„Očakávam ich, odkedy som zistila, že som opäť ťarchavá,“ odpovedala Lukrécia. „Za posledných pätnásť rokov sme prišli o dve deti. Bála som sa, že prídem aj o toto.“ Odložila hrebeň a otočila sa k nemu. „Na rozdiel odo mňa, máš bližšie k tridsiatke než k štyridsiatke. Budeš schopný plodiť kňazicov ďalších dvadsať rokov. No obávam sa, že ja nie. Ak porodím dcéru, Spytihnev bude tvojím jediným synom. Tretie dieťa ti už nedám.“

Vladislav ju stiahol k sebe a privinul si ju na hrud'. Zo zvyku si preplietli nohy.

„Moji rodičia mali len jedného syna,“ povedal. „A predsa náš rod pretrváva, mocnejší než kedykoľvek predtým. Spytihnev je silný, dožije sa dospelosti.“

„A potom?“ nedala sa Lukrécia.

„Bude pokračovať v budovaní rodovej línie. Nepotrebujem veľa synov, ak budem mať dostatok vnukov. V Sothore panuje mier, chystám sa žiť dlhý život a pevne verím, že než si ma vezme Morana, Spytihnev splodí vlastných následníkov. Už dávno sa začal obzerať za otrokyňami obsluhujúcimi v sieni. Ak línia kniežat Sothoru prežila pád kniežatstva samotného, prežije všetko.“

Zamyslela sa nad jeho slovami. „Chcela by som, aby si mal pravdu.“

„Aj keby si porodila dcéru, svet sa nezrúti,“ mávol rukou Vladislav. „Jeden syn mi bude musieť stačiť. Aspoň mám akú-takú istotu, že Sothor po mojej smrti nezachváti bratovražedná vojna, až sa moji synovia začnú biť o kniežací stolec.“

Ale až ti stačiť nebude, nájdeš si ďalšiu kňažnú, pomyslela si Lukrécia. Vladislavovi to však nepovedala. Ten už odľukoval a ona ho nechcela budiť a zafažovať obavami. Vedela, že ani to najmocnejšie knieža nedokáže predvídať budúcnosť.

KAPITOLA DRUHÁ

Zlá novina

Vladislav raňajkoval spolu so svojou rodinou v hodovnej sieni kniežacieho hradu nad Javenhonou. Hoci jedli sýtu stravu – vajcia, slaninu, obilnú kašu a biely chlieb – zapíjali ju mliekom a vodou. Spyti hnev pred otcom nepil alkohol, Lukrécia zas nechcela podobnými pôžitkami ohroziť nenarodené dieťa. Knieža sa pijatiky už pätnásť rokov nedotklo.

Zdalo sa, že ich čaká príjemný deň. Po zime neostal ani náznak, posledný sneh sa roztopil pred niekoľkými týždňami. Slnko začalo hriať a dni sa predlžovali. Vo vzduchu sa dala cítiť prichádzajúca jar.

Netušili, ako rýchlo dokáže nešťastie nahradiť spokojnosť.

Do siene vtrhol bojovník vo farbách Sothoru – v zelenej a zlatej. Nezdržoval sa klopaním ani úklonom, ale rovno vykročil k hlavnému stolu, kde sedela kniežacia rodina. Vo Vladislavovi by z tolkej drzosti vzkypela žlč, nebyť výrazu v bojovníkovej tvári.

„Vrav, akú novinu mi nesieš?“ opýtal sa. Ovládla ho

zlá predtucha. V Sothore príliš dlho panoval mier. Chcel veriť, že to tak zostane navždy. Obava, že jedného dňa príde vojna, však nikdy neopustila jeho myseľ. Zdalo sa, že ten čas práve nadišiel.

„Blahorodie, nesiem správy zo severu,“ oznámil vojak. „Kráľ Siegfried je mŕtvy.“

Vladislav sa trochu uvoľnil. „Odkiaľ to vieš?“

„Do Javenhony dorazil kráľovský sprievod,“ znela odpoveď. „Athorčania niesli červeno-zlaté vlajky hrdo vztýčené. Žiadali audienciu u kniežaťa, ale keď sme ich požiadali, aby zložili zbrane, odmietli. Nepovolili sme im preto vstup do hradu.“

„Dobre ste urobili,“ prikývol Vladislav. „Koľko liet videl Siegfriedov najstarší syn? Sedemnásť či osemnásť?“

„Môj pane,“ bojovník sklonil zrak. „Následník kráľa je mŕtvy, jeho ďalší synovia takisto. Athoru vládne Siegfriedov brat Sigvar.“

„Už som o ňom počul,“ prehovoril Vladislav po chvíli. Kňazná po ňom hodila pohľad plný obavy, ale on jej ho neopätoval. Díval sa do prázdna, ponorený v myšlienkach.

Každý už počul o Sigvarovi.

Hoci bol mladším zo synov kráľa Styrgurda, jeho reputácia predčila bratovu. Celé Východné pobrežie, od vetrom ošľahanej tajgy Athoru po slnkom rozpálené duny Abariju, sa triaslo pri začutí jeho mena. Aj keby polovica príbehov o ňom bola vymyslená, nebolo pochyb o tom, že je to neľútostný nájazdník a pirát. Nič mu nebolo sväté.

Volali ho Athorský bes.

Vladislav tušil, čo sa bojovník stojaci pred ním chystá vyriečiť, ale aj napriek tomu mu pokynul, aby pokračoval.

„Kráľ Sigvar ti posielal odkaz, môj pane. Požaduje prinavrátanie sothorského kniežatstva a grófstva Amlas a Fagaras pod nadvládu Athoru. Ak sa zriekneš kniežacieho titulu a prijmeš ho ako svojho lénneho pána, kráľ Sigvar ti udelí titul baróna a dovoľí ti v jeho mene spravovať Južný Athor.“

Kniežaťu stvrdli rysy tváre.

„Otče, to predsa nemôžeš dopustiť,“ ozval sa Spytihnev.

„Zahryzni si do jazyka, chlapče,“ zahriakol ho Vladislav. „Tieto veci sa ťa netýkajú.“

„Akoby nie?“ nedal sa kňažic. „Či nie som tvoj dedič?“

„Pod, syn môj,“ povedala kňažná a zdvihla sa zo stolca. „Tvoj otec potrebuje pokoj, aby mohol premýšľať.“

Spytihnev otvoril ústa v snahe niečo dodať, ale umlčal ho matkin pohľad. S namosúreným výrazom vstal od stola a s dupotom vyšiel po schodoch do komnát na poschodí.

Vladislav sa ešte chvíľu nepohnute díval pred seba. Keď sa uistil, že je jeho nedospelý syn z dosluchu, nechal hnev vyjsť na povrch. Zreval a mávnutím ruky zhodil zo stola všetky taniere a poháre.

Bojovník, posol zlých správ, so strachom v očiach cúvol. Prisahal by, že kniežaťu vstali vlasy dupkom, až pripomínali hrivu. Výraz jeho tváre tento obraz ešte dopĺňal. Väčšmi než knieža pripomínal rozzúreného leva.

„Môj...“ zahabkal bojovník. „... Pane, akú odpoveď mám doručiť kráľovi?“

„Chod' do kuchyne a prikáž služobníctvu, nech narázi sud vína,“ rozkázalo knieža. „Až uvidím na stole plný džbán, poviem ti, čo mu odkázať.“

Stmievalo sa. Lukrécia počula knieža prichádzať už z dialky. Schody vedúce zo siene do komnát na poschodí vŕzgali pod jeho ťažkým krokom. Dvere do komnaty sa o malú chvíľu otvorili tak prudko, až so zadunením vrazili do steny. Kňažná si povzdychla.

„Sral to pes,“ zahromžilo knieža.

„Dospel si k rozhodnutiu?“ opýtala sa. To, v akom stave jej manžel prišiel, nekomentovala. „Prijmeš Sigvarovu ponuku?“

Vladislav si povzdychol. Sadol si na veko truhlice pri stene a zložil si hlavu do dlaní. Chvíľu tak zotrval. Napokon sa vzpriamil, pretrel si pijatikou zrumenené líca a zakaleným pohľadom sa zadíval do očí svojej kňažnej.

„Čo si myslíš, že sa stane, ak tak urobím? Čo spraví athorský bes, ak pred ním pokľaknem?“

„Vyloží si to ako prejav slabosti,“ odpovedala kňažná. „Zabije ťa a vezme si Sothor silou.“

Knieža si súhlasne pleslo dlaňou po stehne. „A čo sa stane, ak odmietnem?“

„Zvolá vojsko a pokúsi sa dobyť tvoje kniežatstvo.“

„Som rád, že sme si to vyjasnili.“ Knieža si siahlo k boku a odviazalo z opaska kožený mech. Zubami vytrhlo zátku a poriadne si odpilo.

„Nemáš už dosť?“ namietla Lukrécia.

„Ak doteraz nebol vhodný čas na opíjanie sa, tak práve nastal,“ odbil ju Vladislav. „Časy mieru sú preč, nahradila ich vojna.“ Znovu sa napil. „Vezme nás všetkých so sebou...“

Strhol sa zo spánku. Chvíľu mu trvalo, kým si uvedomil, kým je, kde sa nachádza a čo sa dialo v predošlý deň. V hlave mu kováč udieral na nákovu, v ústach mal sucho a tlačil ho močový mechúr.

Vladislav vstal, ulavil si do nočníka a s nevôľou odkopol poloprázdny mech vína, až z neho vyšplechlo na podlahu. Obliekol sa a zišiel do hodovnej siene za manželkou a synom.

Slnčné lúče prenikajúce do siene cez otvorené oknice ho oslepovali. Zakryl si pred nimi oči ako upír. Keď si všimol, ako sa blíži otrokyňa s miskou jedla, gestom ju poslal preč.

„Niet času,“ povedal, hoci v skutočnosti by kvôli stiahnutému žalúdku aj tak nejedol. „Choď a nájdi Bojana.“

Dievčina sa uklonila a vydala sa splniť príkaz.

„Ani krígeľ piva na žalúdok?“ uškrnula sa škodora-dostne kňazná sediaci za hlavným stolom.

Vladislav si povzdychol a zvalil sa na kniežací stolec. Lakťom sa oprel o vyrezávanú opierku a ťažkú hlavu si podoprel päťou.

„Stačilo,“ povedal rozhodne. „Ak dnes znovu začnem, už tak ľahko neprestanem. Pijatika mi ešte hučí v hlave, dobreže sa netackám.“

„Prečo nepiješ, otče?“ opýtal sa Spytihnev. „Všetci pijú, od družiníkov po otrokyne.“

„Oni si to môžu dovoliť,“ vysvetľoval Vladislav. „Očakáva sa od nich, že budú plniť príkazy, nič viac. Nikomu nezáleží na tom, či im pri tom hučí v hlave alebo nie, ak robia, čo treba. Ja som ale knieža. Mojou úlohou nie je príkazy počúvať, ale vydávať ich. Aby som túto zodpovednosť vykonával dobre, potrebujem si zachovať jasnú hlavu.“

„Z pohára piva sa ešte nikto neopil,“ oponoval kňazic.

Knieža sa zasmialo. „Ak si dobre spomínam, vlani, na hostine na počesť narodenín tvojej matky, som ti dovolil roh piva. Pamätám si, ako sa ti potom plietol jazyk.“

„Bol som ešte primladý,“ zamračil sa mládenec.

„Okrem toho,“ pokračovalo knieža, „nie každý si dokáže rozkázať a prestať až vyprázdni jeden pohár. Alebo dva. Sú aj takí, ktorí pijú, kým sa nezvalia pod stôl. Takí by nemali piť vôbec.“

Vladislav sa zadíval Spytihnevovi do očí.

„Zapamätaj si to, chlapče,“ kládol mu na srdce. „Jedného dňa sa tým možno budeš musieť riadiť tiež, hoci ti to neprajem.“

Spytihnev sa len uškrnul.

Vladislav si povzdychol. Pocítil odvrátenú stránku pijatiky a vedel, že jeho syn je na dobrej ceste spoznať ju tiež. Neostávalo mu nič iné, než nechať ho poučiť sa z vlastných chýb.

„Knieža si ma dalo zavolať,“ skonštatoval statný bojovník, o pol hlavy vyšší od kniežaťa. Spod prilby mu na chrbát padali plavé vlasy, za nánosníkom¹ mu žiarili modré oči.

„Prisadni si, Bojan,“ pokynul Vladislav hlavnému družiníkovi a následne otrokyni, aby mu priniesla niečo na pitie. „Máme sa o čom rozprávať.“

Družiník bez slova poslúchol.

„Niektorý z chlapov robil problémy?“ prehovoril po tom, čo si zložil prilbu a položil ju pred seba na stôl. „Jasne som im povedal, že ak im vlastné manželky nestačia, nech do slamy ťahajú otrokyne, lebo tie sa ne-

¹ súčasť prilby chrániaca nos

môžu sťažovať. Slobodné slúžky z radov poddaných nech nechajú na pokoji.“

„Trápia ma dôležitejšie veci, než rastúce brucho nejakej slúžky, bratku,“ odbil ho Vladislav.

„Môj pane?“

„Zvolaj družinu!“ prikázal. „Potiahneme do vojny.“

Bojan nemal námietky ani otázky, len vážne prikývol a obrátil do seba čašu vína, ktorú mu medzičasom priniesla slúžka. Bez ďalšieho zdržovania si narazil prilbu na hlavu, uklonil sa a pobral sa splniť rozkaz. Než však vyšiel zo siene, otočil sa späť ku kniežaťu. „Počul som, že do Javenhony prišli severania. Ako mám s nimi naložiť?“

„Kráľ ich vyslal s otázkou,“ prehovorilo knieža. „Odpoviem mu spôsobom, ktorý ho nenechá na pochybách.“